

Mijn column nummer 129

“Zeeland is schoon”

Het heeft bijna een kwart eeuw geduurd. Kosten nog moeiten zijn gespaard. We weten het bijna: hoe vies is de bodem van Nederland? In ambtenarentaal heet dat het ‘landsdekkende beeld’ van de bodemverontreiniging. Het ministerie van VROM gaat de gegevens gebruiken als sleutel voor het verdelen van de budgetten voor bodemsanering. Daar kijkt heel Nederland met spanning naar uit. Het ministerie moet immers bezuinigen. Waar zullen de vallen de klappers vallen, en waar de klappen?

De toenmalige minister Ginjaar vroeg als eerste naar een landsdekkend beeld. Dat was in 1981 en het heette toen de Ginjaarinventarisatie. Elke provincie mocht twee personen aanstellen om het beeld boven water te krijgen. Bijna alle provincies leverden hun huiswerk netjes bij het ministerie in. De provincie Zeeland deed echter niet mee. Op een vraag vanuit Den Haag waar de gegevens bleven, kwam de reactie “Zeeland is schoon”. Na een extra aanmoediging bleek ook de Zeeuwse bodem beïnvloed te zijn door de bekende riedel aan gasfabrieken, bedrijfsterreinen en stortplaatsen. Een kwart eeuw is lang om een beeld van de bodemverontreiniging te krijgen. Het is tekenend voor de opvatting gedurende veel jaren dat het probleem wel mee zou vallen. “Nederland is binnen tien jaar schoon” zei Ginjaar in het begin van de jaren tachtig. “Een Interimwet is het juiste kader” vond de Tweede Kamer. Het besluit om het landsdekkende beeld te krijgen was een antwoord op de alsmaar oplopende aantallen gevallen van bodemverontreiniging. De beleidsvernieuwing was vooral bedoeld om een halt toe te roepen aan de alsmaar stijgende kosten. De aantallen gevallen zijn per april nauwkeurig in beeld. De saneringsdoelstelling staat ook ongeveer vast. De kosten van de totale bodemsaneringsoperatie kunnen dus goed worden becijferd. De enige variabele is daarmee nog de tijd. Een indicatie daarvan is het verschuiven van het tijdstip waarop de klus moet zijn geklaard van 2023 naar 2030.

Als voorproefje op het landsdekkend beeld hebben sommige overheden hun resultaten al gepubliceerd. Ook de provincie Zeeland heeft al een berichtje verspreid. Maar liefst 4000 locaties moeten worden schoon gemaakt. Dat betekent aanpakken voor de Zeeuwse collega's. De bodem moet immers in 2030 schoon zijn. Dat betekent elke week 3 saneringen, dus flink aanpakken. Maar dan kun je met recht zeggen: “Zeeland is schoon”.